

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 12 lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Ratajczak

Protokolant: Starszy sekretarz sądowy Katarzyna Słup-Ostrawska

po rozpoznaniu w dniu 12 lipca 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa M. P.

przeciwko A. Ł.

- odszkodowania za szkody na osobie

I. Powództwo oddala ,

II. Odstępuje od obciążania powoda kosztami niniejszego postępowania.

Hanna Ratajczak

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 07 kwietnia 2017 roku (k. 1- 7) powód M. P. wniósł o zasądzenie zadośćuczynienia w kwocie 100.000 zł od pozwanej A. Ł. za niewłaściwą reprezentację w sprawie o sygnaturze XII C (...) toczącej się przed Sądem Okręgowym w P.. Nadto powód wniósł o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zwolnienie go od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, iż w sprawie XII C (...) został mu wyznaczony pełnomocnik z urzędu w osobie A. Ł.. Powód zarzuca pełnomocnikowi, że mimo próśb nie złożył skargi na przewlekłość postępowania, natomiast pełnomocnik uczyniła powodowi największą szkodę poprzez wprowadzenie go w błąd co do przymusu adwokacko-radcowskiego do wniesienia apelacji w postępowaniu cywilnym, wobec czego powód takiej apelacji nie złożył, a w jego ocenie zarzuty podniesione przez niego w apelacji byłyby w pełni zasadne. Nadto powód zarzucił, że nie został mu doręczony wyrok I instancji.

Postanowieniem z dnia 23 maja 2017 roku (k. 16) referendarz sądowy zwolnił powoda od kosztów sądowych w całości.

W odpowiedzi na pozew z dnia 21 lipca 2017 roku (k. 33- 51) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa według norm przepisanych; wezwanie do udziału w sprawie Towarzystwa (...) S.A. w charakterze interwenienta ubocznego.

Pozwana w uzasadnieniu pisma oświadczyła, iż kwestionuje roszczenie powoda co do zasady jak i co do wysokości. Pozwana przyznała natomiast, że została ustanowiona dla powoda pełnomocnikiem z urzędu w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w P. pod sygnaturą XII C (...), a następnie XVIII C (...). Pozwana jednakże wskazała, że wypełniła swoje obowiązki jako pełnomocnika powoda w sposób należyty, pozostając z nim w należytych kontaktach i podejmując wszelkie niezbędne czynności procesowe. Pozwana przede wszystkim uczestniczyła w szeregu rozpraw, składała w imieniu powoda pisma procesowe, w tym apelację od wyroku Sądu I instancji, jak również pozostawała

z nim w stałym kontakcie, informując o aktualnym stanie sprawy. Nadto powód z pominięciem pełnomocnika przygotowywał pisma procesowe i kierował bezpośrednio do Sądu.

W piśmie procesowym z dnia 12 września 2017 roku (k. 63- 68) powód rozszerzył powództwo i wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 1.000.000 zł.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

M. P. pismem z dnia 30 września 2013 roku zwrócił się do Sądu Okręgowego w P. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Dowód: pismo z dnia 30 września 2013 roku (k. 122 akt Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...))

Postanowieniem z dnia 04 października 2013 roku Sąd ustanowił dla powoda adwokata, którego wyznaczy Okręgowa Rada Adwokacka w P..

Dowód: postanowienie z dnia 04 października 2013 roku (k. 124 akt Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...))

Okręgowa Rada Adwokacka w P. pismem z dnia 04 listopada 2013 roku wyznaczyła dla powoda pełnomocnika z urzędu w osobie adwokat A. Ł.

Dowód: pismo z dnia 04 listopada 2013 roku (k. 139 akt Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C(...))

Pozwana reprezentowała powoda w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w P.o sygnaturze XVIII C (...) (uprzednio XII C (...)). Roszczenie dotyczyło zadośćuczynienia 950.000 zł za naruszenie jego praw osobistych w związku z osadzeniem w Areszcie Śledczym w P. oraz w kwocie 50.000 zł w związku z osadzeniem w Areszcie Śledczym w K..

Pozwana w toku postępowania w imieniu powoda składała pisma procesowe podtrzymujące jego stanowisko wyrażone w pozwie oraz wnioski dowodowe. Nadto pozwana stawiała się na rozprawach od momentu kiedy wyznaczono ją na pełnomocnika powoda, a w postępowaniu apelacyjnym zapewniła stawiennictwo pełnomocnika substytucyjnego w osobie adwokat P. W..

Dowód: protokół rozprawy z dnia 06 grudnia 2013 roku (k. 158), pismo z dnia 19 grudnia 2013 roku (k. 165-166), odpis pisma z dnia 06 maja 2014 roku wraz z załącznikami (k. 177- 182) protokół rozprawy z dnia 17 lipca 2015 roku (k. 280-281), protokół rozprawy apelacyjnej z dnia 04 lutego 2016 roku (k. 353- 354)- wskazane karty dot. akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...), zeznania pozwanej

W toku postępowania Sąd Okręgowy w P. pominął jako spóźniony dowód z opinii biegłego zakresu medycyny sądowej.

Dowód: postanowienie Sądu z dnia 17 lipca 2015 roku (k. 281 akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...))

W dniu 31 lipca 2015 roku został wydany wyrok oddalający powództwo. Nadto Sąd zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz nakazał ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w P. kwotę 147,60 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Ponadto Sąd zasądził na rzecz adwokat A. Ł. wynagrodzenie w kwocie 147,60 zł tytułem udzielonej powodowi pomocy prawnej z urzędu.

Dowód: wyrok z dnia 31 lipca 2015 roku (k. 285 akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...))

Pismem z dnia 03 sierpnia 2015 roku pozwana A. Ł. złożyła wniosek o sporządzenie uzasadnienia wydanego w sprawie wyroku. Pismem z dnia 01 października 2015 roku pozwana w ustawowo przewidzianym terminie, w porozumieniu z powodem, wniosła apelację od wyroku z 31 lipca 2015 roku w sprawie XVIII C (...), pozwana zaskarżyła wyrok w części oraz sformułowała rzetelnie zarzuty apelacji.

Po wniesieniu apelacji, pozwana błędnie poinformowała powoda o przymusie adwokacko- radcowskim przy złożeniu apelacji od wyroku Sądu I Instancji.

Dowód: Pismo z dnia 03 sierpnia 2015 roku (k. 292), apelacja z dnia 01 października 2015 roku (k. 318-322)- wskazane karty dot. akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...), pismo z dnia 12 listopada 2015 roku (k. 46), zaznania stron, pismo z dnia 27 października 2015 roku (k. 5)

Apelacja została skutecznie wniesiona i merytorycznie rozpoznana. Wyrokiem z dnia 04 lutego 2016 roku Sąd Apelacyjny w P. w sprawie o sygnaturze I ACa (...) oddalił apelację, zasądził od powoda na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Ponadto Sąd zasądził na rzecz adwokat A. Ł. wynagrodzenie kwocie 147,60 zł tytułem udzielonej powodowi pomocy prawnej z urzędu.

Pozwana złożyła wniosek o sporządzenie i doręczenie jej uzasadnienia od wyroku Sądu II instancji. Po jego otrzymaniu przesyłała go do powoda informując, że wyrok w toku instancji jest ostateczny, ale może jeszcze zostać zaskarżony nadzwyczajnym środkiem odwoławczym tj. skargą kasacyjną do Sądu Najwyższego. Nadto pozwana pouczyła powoda kiedy mija termin do wniesienia kasacji oraz o przymusie radcowsko- adwokackim, ponadto na wypadek gdyby powód zechciał taką kasację wnieść o możliwości wystąpienia do Sądu Apelacyjnego o zwolnienie od kosztów i ustanowienia adwokata z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Dowód: wyrok z dnia 04 lutego 2016 roku (k. 355), pismo z dnia 09 lutego 2016 roku (k. 357)- wskazane karty dot. akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...), pismo z dnia 07 maja 2016 roku (k. 47), zeznania pozwanej

Również Sąd Apelacyjny w odpowiedzi na pismo powoda, pismem z dnia 29 kwietnia 2016 roku poinformował M. P. o stanie sprawy tj. o treści wyroku nadto, że odpis wyroku z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi powoda, która złożyła apelację. Sąd pouczył, że w sprawie skargi kasacyjnej powód ma się kontaktować z pełnomocnikiem oraz że może złożyć wniosek o zwolnienie od kosztów oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu kasacyjnym i o terminie złożenia takiego wniosku.

Dowód: pismo z dnia 29 kwietnia 2016 roku (k. 365 akt Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...))

Na wniosek powoda został mu doręczony odpis wyroku Sądu I instancji wraz z uzasadnieniem oraz pouczenie, że terminy zaskarżenia już minęły.

Dowód: pismo z dnia 13 marca 2017 roku (k. 407), zarządzenie z dnia 29 marca 2017 roku (k. 409)- wskazane karty dot. akt sprawy Sądu Okręgowego w P. o sygn. XVIII C (...)

Powód w toku procesu działał również samodzielnie i składał liczne pisma. Również samodzielnie złożył dwukrotnie skargę na przewlekłość postępowania. Pierwsza skarga została odrzucona, albowiem powód nie uzupełnił braków formalnych skargi poprzez złożenie jej odpisu. Kolejna skarga została odrzucona z uwagi na brak żądania stwierdzenia przewlekłości. Wobec takiego braku Sąd skargę odrzuca bez wzywania do uzupełnienia tego braku. Pełnomocnik powoda nie złożyła skargi na przewlekłość postępowania uznając, że nie zaistniały podstawy do jej złożenia.

Dowód: postanowienie z dnia 24 grudnia 2013 roku Sądu Apelacyjnego w P. (k. 160-160v), pismo z dnia 04 sierpnia 2014 roku (k. 202), wniosek dowodowy z dnia 25 października 2014 roku (k. 205), wniosek dowodowy z dnia 16 lutego 2015 roku (k. 215), pismo z dnia 31 maja 2013 roku (k. 249), postanowienie z dnia 27 października 2015 roku (k. 336), zeznania pozwanej

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W przedmiotowej sprawie powód domagał się zasądzenia kwoty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia w związku z zaniedbaniami jakich dopuściła się pozwana pełniąc obowiązki pełnomocnika z urzędu w sprawie o sygnaturze XVIII C (...).

Podstawy odpowiedzialności pozwanej należy upatrywać w treści art. 471 kc, zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania chyba, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi gdyż adwokata z urzędu łączy z reprezentowanym stosunek zbliżony do stosunku zlecenia (art. 750 kc w zw. z art. 734 kc i w zw. z art. 118 kpc).

Zgodnie z dyspozycją tego przepisu należy wykazać, na czym polega szkoda i jaka jest jej wysokość, należy również dowieść, że winę za powstałą szkodę ponosi pełnomocnik. Adwokat jako jeden z zawodów zaufania publicznego odpowiada wobec swoich klientów za szkody wyrządzone na skutek niezachowania należytej staranności.

Zgodnie z art. 361§1 i 2 kpc, zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Sąd rozpoznając niniejszą sprawę musiał ustalić czy pozwana pełniąc obowiązki pełnomocnika z urzędu powoda w sprawie o sygnaturze XVIII C (...) dochowała należytej staranności.

Odnosząc się do zarzutu niewłaściwego pouczenia o przymusie adwokacko-radcowskim przy wniesieniu apelacji od wyroku, Sąd uznał go za niezasadny.

Faktycznie powód został błędnie pouczony o przymusie adwokacko-radcowskim w wyniku pomyłki. Niemniej jednak nie wpłynęło to negatywnie na reprezentowanie interesów powoda, albowiem pełnomocnik w przewidzianym ustawowo terminie skutecznie wniosła apelację od wyroku Sądu I instancji. Zarzuty zawarte w apelacji zostały merytorycznie rozpoznane. Ostatecznie jednak apelacja została oddalona przez Sąd II instancji albowiem żądanie pozwu okazało się niezasadne. Nadto w toku postępowania pełnomocnik współpracowała z powodem, prowadziła sprawę zgodnie z jego życzeniem. Powód w toku procesu nie wnosił zastrzeżeń do pracy pozwanej, nadto nie zgłaszał formalnych wniosków o zmianę pełnomocnika. Apelacja została wniesiona na polecenie powoda, trudno wobec powyższego uznać, że powód nie przekazał swojego stanowiska reprezentującemu go pełnomocnikowi. Nadto już w toku postępowania po ustanowieniu pozwanej pełnomocnikiem z urzędu powód w dalszym ciągu samodzielnie składał pisma procesowe, odnosiły skutek taki jak te złożone przez adwokata. Powód miał możliwość składania wniosków oraz samodzielnego przedstawiania swojego stanowiska, co nota bene czynił. W ocenie Sądu mimo, iż powód został błędnie pouczony o przymusie radcowsko- adwokackim i sam nie wniósł apelacji, pozwana dochowała należytej staranności składając apelację na polecenie i zgodnie z wolą powoda. Apelacja została merytorycznie rozpoznana, następnie oddalona z uwagi na niezasadność wytoczonego powództwa.

W ocenie Sądu tak szeroko przytaczana argumentacja powoda o rzetelnym formułowaniu przez niego zarzutów apelacji w oparciu o nowe okoliczności faktyczne, nie spowodowałyby uzyskania przez powoda korzystnego orzeczenia Sądu, co powód przyjmuje za pewnik. Nadto nie wskazuje on konkretnie jakie byłyby to zarzuty, dowody i czy ewentualnie mogły zostać powołane wcześniej przed sądem pierwszej instancji. Albowiem zgodnie z treścią art. 381 kpc Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.

Kolejny zarzut niezłożenia przez pozwaną skargi na przewlekłość postępowania również Sąd uznał za niezasadny. Bezsporną okolicznością jest fakt, że taką skargę dwukrotnie złożył powód, ale zostały one odrzucone. Każdorazowo wydane postanowienie o odrzuceniu skargi zawierało uzasadnienie dlaczego nie doszło do jej merytorycznego rozpoznania. Nadto przede wszystkim powód uznaje za pewnik, że złożenie przez pozwaną skargi na przewlekłość

postępowania doprowadziłyby do jej uwzględnienia i przyznania powodowi odszkodowania. Z powodu niezłożenia skargi powód uznaje, że pozwana naraziła go na utratę 30.000 zł i kwota ta została objęta żądaniem pozwu w niniejszej sprawie z tytułu utraconego zarobku. Sąd pragnie zważyć, że złożenie skargi na przewlekłość postępowania przez fachowego pełnomocnika nie gwarantuje jej uwzględnienia. Skarga na przewlekłość postępowania jest rozpatrywana zawsze indywidualnie w oparciu o konkretną sprawę. Nadto pozwana wskazała, że przeanalizowała tok postępowania w sprawie XVIII C (...) i uznała, że nie zaistniały podstawy do jej wniesienia. Ponadto kwota 30.000 zł nie może być poczytywana przez powoda jako utracony zarobek i Sąd nie widzi podstaw do jej zasądzenia.

Kolejny z zarzutów tj. niedoręczenie powodowi odpisu wyroku Sądu pierwszej instancji, należy zważyć, że niewątpliwie nie doprowadziło po stronie powoda do powstania szkody. Nie spowodowało to nieprawidłowego reprezentowania interesów powoda przez A. Ł.. Została wniesiona apelacja, którą Sąd II instancji rozpoznał merytorycznie. Nadto po pouczeniu przez pozwaną, a nadto Sąd powód wszczął postępowanie kasacyjne. Jednakże nowo ustanowiony pełnomocnik z urzędu nie znalazł podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej. Ponadto powód sam zwrócił się do Sądu o wydanie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem, który otrzymał.

Sąd pragnie podkreślić, że nie jest tak jak podnosi powód, że dobrze sformułowane pismo procesowe jest podstawą do uwzględnienia żądań strony powodowej. Twierdzenia pozwu należy dowieść w postępowaniu dowodowym, jeżeli nie są przyznane przez drugą stronę postępowania. Sąd na podstawie art. 233 kpc ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Ponadto nie należy poczytywać za uchybienie pełnomocnika fakt, że powód został w sprawie XVIII C (...) przesłuchany w drodze pomocy prawnej, tak też się stało w niniejszym postępowaniu. Zgodnie z art. 235 §1 kpc postępowanie dowodowe odbywa się przed sądem orzekającym, chyba że sprzeciwia się temu charakter dowodu albo wzgląd na poważne niedogodności lub niewspółmierność kosztów w stosunku do przedmiotu sporu. W takich wypadkach sąd orzekający zleci przeprowadzenie dowodu jednemu ze swych członków (sędzia wyznaczony) albo innemu sądowi (sąd wezwany).

Powód został przesłuchany w drodze pomocy prawnej na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Również powód w toku tego postępowania zarzucał pozwanej, że nie złożyła wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego ortopedy, albowiem spowodowałaby to u niego wdrożenie leczenia. Ewentualne przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego w toku postępowania o sygnaturze XVIII C (...) miałyby na celu dowiedzenie twierdzeń strony powodowej o zasadności żądania pozwu. Dowód ten nie spowodowałby wdrożenia u powoda leczenia ortopedycznego, nie taki byłby cel jego przeprowadzenia.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie zgromadzonego materiału dowodnego Sąd uznał, iż powód nie wykazał aby poniósł szkodę w wyniku nienależytego wykonania swoich obowiązków przez adwokata A. Ł.. Po przeanalizowaniu zgromadzonych w sprawie dowodów Sąd ocenił, iż działania podjęte celem reprezentacji powoda były przez pozwaną wykonywane z należyłą starannością i zgodnie z zasadami etyki zawodowej.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc i odstąpił od obciążania powoda kosztami niniejszego postępowania. Sąd wziął pod uwagę okoliczności, które legły u podstaw zwolnienia powoda od kosztów sądowych w całości. Mając to na uwadze Sąd przyjął, że w niniejszej sprawie zachodzą szczególne okoliczności uzasadniające odstąpienie od obciążania powoda kosztami mimo, że jego żądanie zostało oddalone w całości, o czym orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Hanna Ratajczak